

■ Skyddsvägar och trottoarer

Skyddsvägsarrangemang

Vid lay-out och konstruktioner för skyddsvägar bör de olika användarnas behov beaktas. Principer som är att rekommendera är separata skyddsvägar för cyklister och fotgängare samt enhetliga lösningar. En noggrann planering av dränering och en bra belysning på skyddsvägsområdet är viktigt. På specialnivån vad gäller tillgänglighet bör belysningsstyrkan på trottoaren vara minst 10 lx och på skyddsvägen minst 30 lx. Skyddsvägarnas markering bör vara i gott skick och likartat mönstrade områden får inte förekomma i närheten för att undvika missuppfattningar. Ljushetskontrasten mellan ränderna bör vara stark och motsvara minst skillnaden mellan mellangrå och svart/vit.

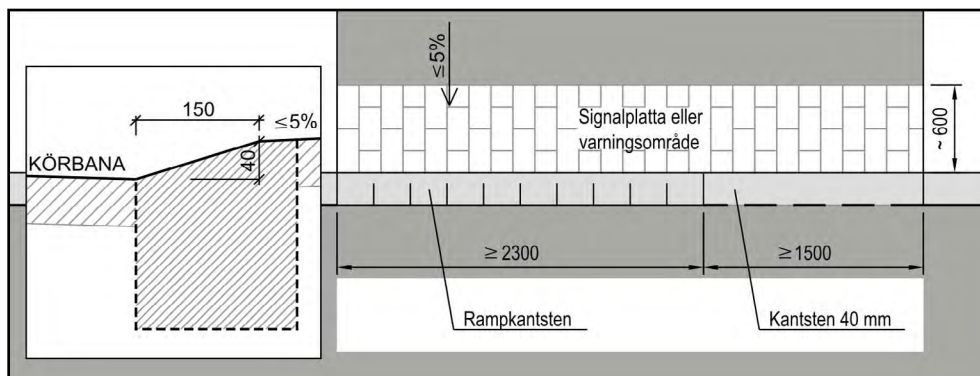
Skyddsvägarnas vertikala kantstenar bör vara vinkelrätt placerade i förhållande till gångriktningen för att synskadade personer skall kunna ta ut rätt gångriktning av dem. Skyddsvägar bör alltid ha ett minst 900 mm brett släntparti försett med rampkantstenar, men ifall underhållet sker maskinellt, minst 2300 mm brett. Rampen, som stiger upp 40 mm från körbanans nivå på en 150 mm sträcka, bör byggas noggrant. För cykelbanor bör samma rampkantstenar användas. Avvikelserna i kantstenarnas nivåskillnader vid skyddsvägar får vara max ± 10 mm. Vertikala kantstenar bör dock vara minst 30 mm höga. Trottoarens lutning vid kantstenen får inte överstiga 5 %.

Passager och ytbeläggningar

Passagernas bredd bör vara minst 2300 mm för att möjliggöra en maskinell rengöring. Passagernas fria bredd bör vara minst 1500 mm, vilket räcker till också för personer med medhjälpare eller ledarhund. Vid ett möte av två rullstolar bör bredden vara minst 1800 mm. Passagernas fria höjd bör vara minst 2200 mm. Vid underfart av byggnader eller delar av dem rekommenderas dock en fri höjd på minst 3000 mm.

Ytbeläggning av gång- och cykelbanor med olika material är att rekommendera. Ytbeläggningen bör vara hård på specialnivå och hård eller ganska hård och halkfri på basnivå. Avvikelserna i jämnheten får vara max 5 mm och plattornas fogar får vara max 5 mm breda.

Sidolutningen får vara max 2 % på specialnivå och max 3 % på basnivå. Längdlutningen får vara max 5 % på specialnivå och max 8 % på basnivå. Krav gällande ramper som avviker från de ovan nämnda finns beskrivna på kort 3 Nivåskillnader.

SuRaKu-korten ger riktlinjer för planering, byggande och underhåll av tillgängliga allmänna utemiljöer.

Kortens planeringslösningar är modellexempel som beskriver sätt att åstadkomma en tillgänglig utemiljö. Genom att utveckla produkter och planeringslösningar kan kvaliteten på utemiljön och tillgänglighetsgraden dock ytterligare förbättras.

De på korten angivna riktlinjerna baserar sig på tillgänglighetskriterier och modellexempel framtagna i SuRaKu-projektet. Anvisningarna har uppdaterats för att motsvara de förordningar och anvisningar för tillgänglighet som trädde i kraft före 2022.

Områdena har indelats i två nivåer beroende på kraven för tillgänglighet. Alla områdena borde uppfylla minst basnivån. Dessutom borde följande områden uppfylla en högre specialnivå vad gäller tillgänglighet:

- Gågatumuljöer
- Centrumområden med offentliga tjänster
- Omgivningar vid verksamhetsställen som erbjuder äldre- och handikappomsorg samt social- och hälsovårdstjänster
- Omgivningar med många äldre- och handikappbostäder
- Terminal- och hållplatsområden för kollektivtrafik
- Motions- och lekplatser där alla användare har beaktats
- Tillgängliga passager t.ex. på rekreationsområden

Bestämmelser

Statsrådets förordning om byggnaders tillgänglighet 241/2017

Miljöministeriets förordning om säkerhet vid användning av byggnader 1007/2017

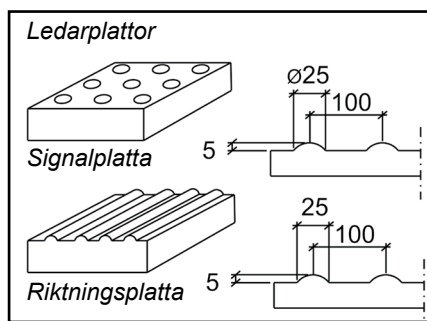
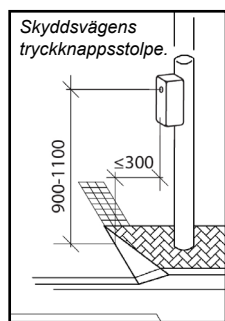
Övriga anvisningar

RT-103141, 2019: En tillgänglig miljö för rörlighet och verksamhet

RT 98-11281, 2017: Trafikskyltar och skyltar utanför fastigheten

Esteetön rakennus ja ympäristö (Tillgängliga byggnader och deras omgivningar) 2018.: MM

www.sujuva.info

Varningsområden:

- vit naturstensplatta (krysshämrad eller bränd)
- vit tvättad betongsten
- vit signalplatta (i området installeras ett isfrihållningssystem)

Ledarplattor, ledande ränder, varningsområden och skiljeremсор

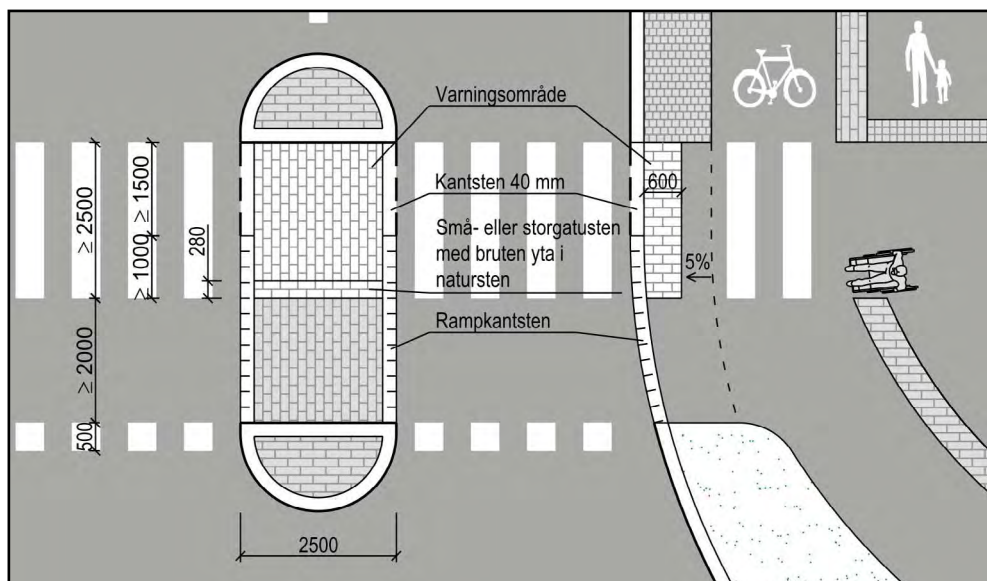
Ledarplattor, ledande ränder och varningsområden används på specialnivå för vägledning av synskadade personer eller för att varna om skyddsvägar, trappor, kantsten, ramper eller andra nivåskillnader. På basnivå används på motsvarande sätt varningsområden. Det för gång reserverade området markeras med signalplattor eller ett varningsområde. Ledarplattor och varningsområden bör ha en ljushetskontrast som tydligt avviker från den övriga ytbeläggningen (kontrast som motsvarar skillnaden mellan mellangrå och svart/vit).

För att separera olika funktioner eller för att varna om nivåskillnader används skiljeremсор med grov ytbeläggning, t.ex. av smågatstenar eller storgatstenar, som tydligt avviker från områdets övriga ytbeläggningar. Bredden på skiljeremсор mellan en gångbana och en cykelbana bör vara 200-500 mm och avvikelser från nivån för övrig ytbeläggning max 5 mm. Om trottoaren är belägen vid en körbana, rekommenderas att skiljeremсор är minst 500 mm bred.

Stolpar för skyddsvägsmärken och tryckknappsstolpar

Skyddsvägsmärken bör placeras följdriktigt direkt i kanten av skyddsvägsmarkeringen, max 500 mm från körbanans kant, för att synskadade personer säkert skall kunna bestämma var skyddsvägen är belägen. Bilisterna kan lätt se märken som placeras nära körbanans kant.

Tryckknappen för trafikljus bör placeras så att man även på vintern kan trycka på den sittande i rullstol. Tryckknappen ska vara upphöjd så att den kan identifieras och den ska vara försedd med en signallampa. I områden av specialnivå ska det alltid finnas ljudsignalering för de huvudsakliga gångriktarna på korsningar med trafikljus och i områden av grundnivå vid behov. Vid snett löpande skyddsvägar ska det finnas en riktningsskiva av storgatstenränder.

SuRaKu-kort med riktlinjer

1. Skyddsvägar och trottoarer
2. Gågator och öppna platser
3. Nivåskillnader
4. Offentliga gårdsområden
5. Parkgångar och rastplatser
6. Lekplatser
7. Hållplatsområden
8. Tillfälliga trafikarrangemang

SuRaKu-tabeller med kriterier

Skyddsvägars kantsten, Utomhustrappor, Ramper, Ledarplattor och ledande material, Skiljeremсор, Hållplatsrefuger, Rännstenar och rännstensbrunnar, Ytbeläggningar, Skyddsvägsmarkeringar, Ledstänger, Räcken, Tryckknappsstolpar, Stolpar för skyddsvägsmärken, Sittplatser, Pollare och körhinder på trottoaren, Mittrefug på skyddsvägar, Reliefkarta, Varningsområden.

SuRaKu-korten med riktlinjer och tillgänglighetskriterier finns på Internet i pdf-format på www.hel.fi/helsinkikaikille/